

vers død. Et tilsvarende krav findes andre steder i lovgivningen, jf. f.eks. lejelovens §§ 75, stk. 2, og 77 a om retten til overtagelse af en lejlighed ved dødsfald eller samlivsophævelse og boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d, samt § 22, stk. 1, litra d, om betaling af tillægsboafgift og gaveafgift.

Ved overvejelserne om omfanget af den legale arveret, der bør tildeles en samlever, har udvalget navnlig taget udgangspunkt i, at udvalget foreslår, at livsarvingernes tvangsarvebrøk nedsættes til $\frac{1}{4}$ af den legale lod, og at beløbsgrænsen for ægtefællens ret til suppleringsarv foreslås forhøjet til 500.000 kr. Udvalget foreslår på den baggrund, at samleverens legale arv skal udgøre $\frac{1}{4}$ af boet og yderligere beløbsbegrænses til 500.000 kr. Det foreslås, at beløbsgrænsen skal reguleres i overensstemmelse med lov om en satsreguleringsprocent.

Regler om legal arveret for samlever bør efter udvalgets opfattelse være deklaratoriske. En legal arveret for samleveren bør derfor hverken helt eller delvist være tvangsarv. Baggrunden herfor er, at personer, der vælger at leve i et samlivsforhold og ikke gifter sig, kan have et ønske om ikke at sammenblende deres økonomi, herunder at de ikke ønsker at tage arv efter hinanden. Gøres en del af samleverens arv til tvangsarv, fratager man denne gruppe muligheden for at fravige reglerne herom.

Udvalget anfører i betænkningen, at der også uden for de tilfælde, hvor et par har boet sammen i 2 år og har et fællesbarn, kan være behov for at tillægge en samlever en arveret. Dette gælder navnlig, men er ikke begrænset til, tilfælde, hvor den længstlevende samlever ikke er berettiget til et kompensationskrav ud fra formueretlige betragtninger.

Udvalget foreslår, at der i arveloven medtages en deklaratorisk regel, som giver skifteretten mulighed for at bestemme, at der skal tillægges den længstlevende samlever arveret, hvis særlige omstændigheder undtagelsesvist taler herfor. En sådan regel vil kunne afbøde de mest alvorlige konsekvenser af, at et ugift par ikke har oprettet testamente.

Udvalget anfører, at det kan overvejes, om samleverens legale arv skal være afgiftsfri på samme måde, som det er tilfældet for ægtefællearv. Dette vil i givet fald kræve en ændring af boafgiftsloven.

Det er udvalgets opfattelse, at reglerne om samleverens adgang til overtagelse efter vurdering bør udformes på samme måde som reglerne om ægtefællens ret til overtagelse efter vurdering i forhold til den førstafdøde ægtefælles fuldstændige særeje, jf. pkt. 3.2.4. Hvis samleveren ejer et aktiv i sameje med boet, bør samleveren endvidere have fortrinsret til at overtage

boets andel af aktivet på samme måde som det foreslås for slægtsarvinger og ægtefællen (ved fuldstændigt særeje), jf. pkt. 2.2.3 og pkt. 3.2.4.

Udvalget foreslår endvidere en regel om, at den længstlevende samlever, uanset om der er arveret, skal have ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale et overskydende beløb kontant til boet. En sådan ret bør samleveren dog kun have, hvis parterne på dødstidspunktet levede sammen på fælles bopæl og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet, eller hvis parterne levede sammen og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn. Det bør ikke være et krav, at samlivet har været ægteskabslignende. vHvad

I tilfælde, hvor en livsarving efter den førstafdøde samlever også ønsker at overtage aktivet, bør samleveren have fortrinsret, medmindre aktivet har særlig erindringsværdi for livsarvingen. Reglen skal kunne fraviges ved testamente.

Der henvises til betænkningen s. 150-160, 167-169 og 374-376.

15.2.2. Testamentariske regler om arveret for ugifte samlevende - det udvidede samlevertestamente

Det er udvalgets opfattelse, at ugifte samlevende - bortset fra de ovenfor i afsnit 15.2.1. foreslåede deklaratoriske legale regler - må oprette testamente for at opnå arveret efter hinanden.

I mange tilfælde ønsker ugifte samlevende, der opretter testamente, imidlertid at sikre hinanden på en måde, der ligger tæt op ad ægteskabsretsvirkningerne. Udvalget foreslår på den baggrund, at der indføres regler, der gør det muligt for ugifte samlevende at oprette et testamente - et udvidet samlevertestamente - der indebærer, at en række af reglerne om ægtefællers arveret anvendes. Der er ikke med de foreslåede regler tale om nogen regulering af ugifte samlevendes forhold i levende live.

15.2.2.1. Oprettelse af et udvidet samlevertestamente

Kun samlivsforhold, der udviser en vis stabilitet, bør kunne opnå at blive sidestillet med ægteskab, og udvalget foreslår derfor, at der stilles krav om, at parterne skal leve sammen på fælles bopæl, og at deres samliv, hvis de ikke har fællesbørn, ved testamentets oprettelse skal have bestået på fælles bopæl i to år. Som anført i pkt. 15.2.1. om samleverens legale arveret anvendes der i forvejen et 2-års krav i forhold til ugifte samlevende flere andre steder i lovgivningen. Hvis parterne har eller venter et barn sammen, må dette efter udvalgets opfattelse som udgangspunkt tages som udtryk for, at samlivsforholdet har en mere varig karakter, og samtidig har parterne i denne situation et